

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 lrt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési tábla

Hat hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi. Sz. hirdetések alku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj n. im den külön beiktatásért 20 kr

A szószék-szakaszok.

A függetlenségi párt, melyhez tartozom, nem vett részt a szószék-szakaszok fölötti vitában.

Mi hozzájárultunk e szakaszokhoz a békebizottságban, bár szövegezésüket nem tartottuk egészen szerencsésnek, úgy, mint a kuriai törvényjavaslat több más szakaszának szövegezését sem.

De előttünk az a cél lebegett, hogy haladéktalanul valósuljon meg az, a miért küzdöttünk, és a megvalósulásnak időpontját ne odázzuk el hosszú vitakozásokkal, a kuriai törvényjavaslat néhány pontjának helyesebb szövegezése miatt. Ezen vitakozás alatt a véletlen romba dönthette volna a pártközi bizottság által fáradságosan fölépített alkotást, még mielőtt aláíratott volna azon egyezmény, a mely a Bánffy-kormány bukását jelzé és a mely bevezeté azt az elhatározást, hogy törvény által biztosítsanak a tiszta választások. Pedig a választások tisztaságától függ a magyar parlamentarizmus jövője, sőt a magyar hazáé is, mert a meghonosult visszaélések végképp kiölték volna azt a közszellemet, a melyben szabadságunk egyedüli védszerét keressük s a melyből hazánk függetlensége kivívására egyetlen fegyverünket kovácsoljuk.

Pártunk egyhangulag megszavazta az ugynevezett «néppárt» által kifogásolt szakaszokat; csakis ez a párt tartotta föl a tárgyalások folyamán azon jogát, hogy e szakaszokat kifogásolhassa. Most élt is e jogával; a kormány pedig hivatva volt saját javaslatait védelmezni. Ez nem az ellenzék hivatása, s így nem a mienk. Elég nagy a kormánypárt; elég jeles erővel gyarapodott: védelmezzék tehát ők saját alkotásukat. Mireánk csak akkor kerülhetett volna a sor, ha veszélyben lett volna ez az alkotás, melyet nagyjában és egészében (az etetésre és itatásra s arra vonatkozó szakasz kivételével) nemcsak helyeseltünk, de sőt követeltünk mi is, bármennyire nem elégi ki az egészen a mi vágyainkat.

Hangosan hirdették azok, kik a szószék szakaszokat támadták, hogy ezen szakaszok merényletet képeznek a katolikus vallás ellen.

«Ekünek is vannak katolikus hiveink; de reméljük, hogy őket nem fogja félrevezetni ez a téves fölfogás.

A függetlenségi párt sohasem egyeznék bele abba, hogy bármely vallást üldözzön a törvény, s így a katolikus vallás üldözésébe sem.

Szerencsétlenségnek tartjuk azt, ha kisszámú magyarban meghasonlást kelt az is, hogy ki miképp-n imádja Istenét.

Mi nem kérdezzük hiveinktől, hogy milyen felekezethez tartoznak. Csak azt kérdezzük, hogy szeretik-e hazájukat és akarják-e, hogy az független és önálló legyen.

Az ugynevezett szószék-szakaszokban a katolikus vallás nincs megnevezve és nincs különösen megtiltva semmi sem a katolikus papoknak.

Meg van tiltva egyáltalán minden vallás papjának a szószéket, a templomot, politikálásra fölhasználni, a vallás büntetéseivel fenyegetni politikai célokért, s a vallási szertartás vagy tisztelet tárgyait politikai gyülekezetekbe hordozni. (hurczolni. Szerk.)

Mindenkinek józan ítélőtehetsége meg fogja mondani, hogy a szószék a vallás és az erkölcs tanainak hirdetésére való, a melyek parancsai vita és érzelmentérés tárgyát nem képezhetik. A politikában ellenben ugyanazon vallásfelekezethez tartozók más nézetten lehetnek; ártalmas tehát a szószék tekintélyének s a hívők gyülekezete békéjének az, ha a pap, az egyik politikai párthoz csatlakozva, a szószékről s a templomban, a másik párt ellen cselekszik és izgat.

A templom az Isten háza: maga Jezus kiverte onnan azokat, kik nem a vallással és a hittel foglalkoztak benne,

A papnak a templomban nem szabad egyetlen oly állítást sem kockáztatni, a melyet a hívők, kik azért gyűltek össze, hogy az Istent imádják, joggal kétségbe vonhatnának. Ha politikai választásokról és politikai pártokról beszél a pap, a helyett, hogy az Istent dicsérné, és a helyett, hogy az erkölcs tanait hirdetné, akkor hallgatói közül sokan lehetnek más nézetten, mint ő és ez a nézeteltérés a vallásos együttérzésnek is ártalmára lesz,

Világos példa rá az, a mi most Ausztriában történik, a hol — politikai okokból a néptribun Wolff-ot követve — ezrek hagyják el a katolikus vallást, melynek jó hivei voltak, mielőtt a politikát vallásukba keverték.

Épp ily káros a vallásos szertartás tárgyait kitenni a partközdelem szenvedélyei bántalmának.

A világ legszabadabb államában, Angliában feltétlenül tilos bármely felekezethez tartozó papnak a vallás vigaszaival vagy büntetéseivel fenyegetni s a sakramentom (kegyszerek) fegyverét használni bármily politikai irányzattal szemben.

Sőt Angliában, éppen azért, hogy

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

ne essék esetleg arra a vallásra, melynek a pap hivatott szolgája, a politikai küzdelmek sokszor felkavart sarából egyetlen fröccsenés se: a pap még csak nem is választható.

A szószék-szakaszok a kegyszerek megvonásáról is említést tesznek, mint politikai célokra szintén föl nem használható jogról.

Kétségtelenül lehetnek a kegyszerekben való részesítésre erkölcsileg és vallásilag egyformán érdemes egyének, kik a politikában eltérő nézetten vannak: magát a vallást támadná tehát meg az, a ki nem az erkölcsiséghez és a vallásos érzelmhez alkalmazná a kegyszer osztást, hanem ahhoz, hogy a hívő milyen politikai párthoz tartozik.

Ne térjünk el attól a nagy igazságtól, hogy a pap világa a vallásos, a lélek; nem pedig az anyagi világ.

»Mert a kik test szerint járnak, a melyek a testi, azokban bölcssek; a kik pedig lélek szerint járnak, a melyek a lélekéi, azokban bölcssek. Mert a testnek bölcsesége halál; a léleknek pedig bölcsesége élet és békesség« . . . ezt írta Pál apostol.

A lehető legnagyobb tévedés az az állítás, hogy kegyszerei csak a katolikus egyháznak vannak. Igaz, hogy ennek van a trienti zsinat határozata szerint a legtöbb, mert hét kegyszere van, sőt már a tizenkettedik században Ottó, a bambergi érsek, és Abailard tanítványa: a híres Lombardus Péter is hett hirdettek, bár Szent-Ágoston még csak kettőt ismert. De más keresztyén vallásoknak is vannak szentségei vagy kegyszerei; például a protestánsoknak is van kettő.

Még a zsidó vallásban is van (legalább a gyakorlatban) olyan kegy, a melynek megvonásával a pap fenyegethet és olyan büntetés, a melylyel sulyt hat: ilyen például a chere m, vagyis a kiátkozás.

Teljességgel nem áll tehát, hogy csakis egyetlen egy vallás papjaira ezélna a törvény intézkedése. Ez az intézkedés csakis az állam jogait védi s a választások tisztaságát oltalmazza a lelki hatalom ellen éppen úgy, mint a világi hatalom ellen; továbbá védi magát a vallást is az ellen, hogy a változékony világi küzdelmek összezavartassanak a változhatatlan hittel és vallással az utóbbinak rovására.

Meg vagyok arról győződve, hogy minden vallásfelekezethez tartozó párt-hiveink úgy éreznek, mint én; hogy tiszteljük és ne bántuk egymás hitét és vallását és ne keverjük be vallásunkat világi küzdelmeinkbe, a honnan csakis

megtépvé kerülhet ki az, a minek előt-
tünk érinthetetlenek és szentnek kell
maradnia.

Kossuth Ferencz.

A képviselőház ülése.

A tegnapi délutáni — május 4. — ülést
Percei Dezső elnök nyitotta meg.

Mindjárt a jkv. hitelesítése után

Lukács L. p. ü. miniszter jelentette be:
Mintán az 1897. évi állami zárszámadást, úgy
a képviselőház, valamint a főrendiház letár-
gyalta és ezzel szuperálva lett az 1895-ik évi
közösügyi lezáradás alapján Magyarország
által pótlólag fizetendő összegek kérdése is,
minthogy a zárszámadásban a fedezet és az
elszámolás módja megállapított és ennélfogva
tárgyalanná vált, az általa még a múlt
év végén beterjesztett 459. számú törvény-
javaslat, ennél fogva ez a mar főlegessége vált
törvényjavaslatot visszavonja. (Helyeslés.)

Ezen kívül benyújtotta: az „értékpapírok
forgalmi adójáról” — börzeadó — szóló indo-
kolt törvényjavaslatot, a mely a p. ü. bizottsá-
gához utasított.

Jött aztán napirend szerint a kuriai
bíráskodási törvényjavaslat részletes
tárgyalásának folytatása.

Rakovszky István Szilágyi D.
május 3-iki beszédére reflektálva — vissza-
vonta a 171. § törlését célzó indítványát, de
kijelentette, hogy e szakaszhoz módosítás iránt
indítványt nyújt be. Refleksiója tolyamán fel-
hívta Szilágyit: mondja meg: mi az
államrend?

Szilágyi D.: a törvény!

Rakovszky módosítása: «az egy-
házi kormányokban használatos
tárgyakat védje a törvény a választás-
ban való felhasználás ellen.»

Szilágyi D. röviden hangsúlyozta,
hogy az egyház embereinek sincs jogukban,
hogy magukat az állam törvényei alól kivon-
ják. Az ember a törvénynek alárendelni tar-
tozik a maga védekezését, tetszését, hajlamát
s a törvényben letett állami jogrend nem lehet
hatálytalan valami. (Ugy van! haifelel)

Plosz S. i. ü. miniszter: a Rakovszky
által beadott módosítási indítvány kitételei
kételyeket engednek meg. Kéri a szakasz válto-
zatlan elfogadását, mert annak értelme meg-
felel a judikaturának.

A Ház nagy többséggel — mellőzve
Rakovszky módosítását — a szakaszt válto-
ztatás nélkül elfogadta.

A tolvaj.

A „Debreczen” tarczája.

Irta: **Guy de Maupassant.**

— De mondom kérem, hogy senki sem
hiszi el ezt a történetet.

— Mindegy, csak mesélje el.

— Jól van, amint tetszik. De engedje
megjegyznem és biztosítom önt, hogy bár-
mily valótlannak tetszenek is a történet, mégis
szórol-szóra igaz. Csak a festők nem fognak
rajta csudálkozni, különösen az öregebbek, kik
ismerik a régi bolond időköt.

És az öreg művész szétterpeszkedett a
szálloda éttermének divánján s egy pillanatra
elmerült Barbizon vidékének szemlélésében.

Majd folytatta beszédet.

— Az emlékezetes estén a szegény Lo-
rieuclnél étkeztünk, szegény halott barátom, ő
volt közöttünk a legbolondabb. Hármán vol-
tunk: Lorieucl, én, Le Poittevin, legalább azt
hittem ő volt. Biztosan nem állítom, hogy
tényleg ő volt-e? Jól értsük meg én Le Poi-
tevin Jenő festőről beszélek, aki már meghalt.
Nem a tájképfestőről, aki daczára öregkorának
nagy tehetséggel dolgozik még most is.

Ha azt mondom, hogy Lorieuclnél étkez-
tünk, az azt jelenti, hogy egy kicsit bódultak
voltunk a jó bortól, csak Le Poittevin maradt
józan. Az ő esze is ködön át működött ugyan
de mégis érthetően beszélt.

Fiatalok voltunk; a szőnyegen elterülve

Vita nélkül fogadták el a 172—177.
szakaszokat.

A 178. §-nál Molnár János reflektálva
Szilágyi május 3-iki beszédjére azt a
büszke kijelentést hangoztatta, hogy az egyház
(mar t. i.: a r. kath. Szerk.) nem szorult
hatalom dolgában az államra (? Szerk.). —
Lelkiekben meg van a maga nagy és ellen-
álthatatlan hatalma s nem az államtól kunyo-
rált. Egyházi ügyekben elkövetett visszaélések
büntetése, az egyházra tartozik.

Szilágyi D. megmagyarázza Molnár
J.-nak, hogy a lelkihatalommal való visszaélés
fékezése és büntetésének vallási része az egy-
házra tartozik; de a lelkiekkel való visszaélés
árt az egyháznak s a választói jog nem is
egyházi, hanem világi jog s az állam nem
engedi, hogy ez, az egyház hatalma alá jusson.
Az állam majd el is végzi hivatását a maga
köreben; teljesítse az egyház is a magáét ugyan-
csak saját köreben.

A Ház elfogadta a szakaszt.

A javaslat többi szakaszait vita nélkül
elfogadva, letárgyalta az egész törvényjavas-
latot részleteiben is. A harmadszori olvasást
másnapra — máj. 5-re — tűzték ki.

Az állami elemi népiskolák
elhelyezéséből felmerült ki-
adások fedezéséről szóló törvény-
javaslatot Molnár Antal előadó ismertette
s miután e régen érzett hiányon segíteni kívánó
törvényjavaslathoz senki sem szólott — általa
nosságban és részleteiben azonnal elfogadták s
harmadszori felolvasása ennek is másnapra
— máj. 5-re — tűzetett napirendre.

Széll Kálmán kormányelnök azt indit-
ványozta, hogy a házszabályok módosításának
bizottsági javaslatát a Ház akkor vegye tár-
gyalás alá, ha a kuriai bíráskodás visszajut a
főrendiházhoz. Tudomása szerint a főrendiház
bizottsága már Máj. 5. foglalozzik a javaslat-
tal és a jövő héten országos ülésén is elkészül-
vele. E tárgyalások alatt a képviselőház tartson
szünetet és csak a jövő pénteken, 12-én üljön
össze, a mikor talán már a főrendiház üzenet-
tét is be lehet mutatni. A Ház ezután követ-
kező üléseinek munkáját majd egykor hatá-
rozza meg.

A Ház ezt elfogadta.

Öt percz szünet után következett az
interpelláció.

Pichler Győző a Vaskapu tarifája dol-
gában interpellálta a keresk. minisztert. Föl-
hozta azokat az anyagi áldozatokat, melyek
Magyarországot a Vaskapu létesítése érde-
kében hozott. Kifogásolta, hogy az ország be-
fektetésének hasznát egyáltalán nem látja.

beszélgettünk a műterem melletti szobában,
mikor egyszerre Poittevin hallgatóni kezdett,
majd folyt hangon így szólt:

Azt hiszem, valaki a műteremben mo-
tozkal.

Lorieucl felemelkedett s így kiáltott:

— Tolvaj: Milyen szerencse!

Azután a marseillai-et kezdte dalolni:

— Fegyverre honfiak!

Mindnyájunkat, egyenruhákba bujtattott
és felfegyverezett. En musketronak öltöttem
fel és kardot kaptam a kezembe. Le Poittevin
markában oriai puskát és szuroony szoron-
gatolt. Lorieucl pisztolyt vett magához és egy
tört. Azután óvatosan kinyitotta a műterem
ajtáját, és a hadsereg belépett a nagy, butoral
vászakkal, és ritka tárgyakkal tömött terem-
be. Ekkor megszólalt Lorieucl:

— Én vagyok a generalis. tartsunk hadi
tanácskozást. Te mint az ujanusok hadteste
elvágod az ellenség vissza vonulásának útját,
azaz becsukod az ajtót. Te mint a gránátosok
ezrede, te képezed a hátrvédet.

Én eleget tettem a parancsnak, azután
a mindenféle kutató központi hadsereghez
skartam csatlakozni. Abban a pillanatban, mi-
dön a spanyolfal mögé léptem, füstök ki-
áltások hallatszottak. Viaszgyer yával a ké-
zemen robantam oda. Le Poittevin éppen
akkor szurta át a mintabát és Lorieucl agy-
bafőbe verte a szőr és rongy csomagot. Mikor
rájöttek a tévedésre, így szóllott a generalis:

A magyar állam 510 ezer frtot fizet évente
erre a műre.

Széll K.: Dehogy!

Pichler: Elég ujdonsült képviselő
vagyok, hogy számada okban tévedhessek. A
legsérelmesebb, a tarifa-tervezet elbalasztása.
Várt interpellációjával máj. 1-ig, mert azt hitte,
hogy akkor életbe lép a tarifa. Máj. 1-én
azonban a magyar kormány Goluchovszki
közbelépésére a tarifa életbeléptetését elha-
lasztotta.

Bajorország kifogásaira hivatkoznak, ama
Bajorországra, mely Ulónál a hajózás meg-
akadályozásával legflagrantsabbul sérti meg a
nemzetközi szerződést s most az kiabál tol-
vajt. Andrassy programja volt a Vaskapu
szabályozása, hogy ezzel a kiegyezés gaz-
dasági hátrányait paralizálja. Magyarország
jogait most egyszerűen elsikkasztják. — Ezt
az interpellációt teszi a kereskedelmi mi-
niszterhez:

1. A napilapokban közölt díjtétel terve-
zet megfelel-e ama díjételeknek, melyeket a
magyar állam a Vaskapun át közlekedő hajók
után szedni szándékozik?

2. Megfelel-e a ténynek, hogy a magyar
kormány minisztertanácsban hozott határozat-
tal a tervezett Vaskapu hajózási díjszabásnak
1899 évi máj. 1-ére tervezett életbeléptetését
Ausztria kormányának Goluchovszki Agenor gr.
utján történt beavatkozása folytán, bizonyta-
lan időre elhalasztotta?

Ha nem a külbeavatkozás folytán ha-
lasztották el a díjszabás életbeléptetését, me-
lyek azok a belkormányzati okok, melyek a
halasztásra a magyar kormányt késztették. —
Megakarja-e övni a magyar kormány a díj-
szabás meghatározásában és annak életbe-
léptetésében és foganatosításában Magyaror-
szagnak a nemzetközi szerződésben szerzett
autonom jogát. A díjszabás megállapításánál
kikérte-e a magyar kormány a magyar szak-
körök véleményét? Mikor szándékozik életbe-
léptetni a magyar kormány a tervezett Vas-
kapu díjszabást?

A keresk. miniszter rögtön felelt. Kije-
lentette, hogy a díjtételek beszédésének el-
halasztása abból az okból történt, mert a
kérdés még nem volt kellően el-
készítve. A tarifát majd annak idején
ki fogja hirdetni, a mikor is mindenki meg-
fog arról győződni, hogy az a megfelelő pénz-
ügyi és jogi követelményekhez képest állapit-
tatott meg; Magyarország szuverenitása pe-
dig e kérdésben kétségtelenül megőriztetik.
A díjtételek életbeléptetésének határidejét most

— Legyünk okosak!

És folytattuk hadi vállalkozásunkat.

Husz perczen keresztül kutattuk át a
műterem minden zege-zugát, de eredmény
nélkül. Le Poittevin azt ajánlotta, hogy néz-
zünk körül a falikamrában. Az sötét és mély
volt; én a gyertyával bevilágítottam. Megle-
petten léptem vissza; egy férfi volt ott, egy
ember, aki rám nézett.

Azonnal becsuktam az ajtót és tanács-
kozni kezdünk. Mindhármunknak különböző
véleményünk volt. Lorieucl ki akarta füstölni
a tolvajt: Le Poittevin azt tanácsolta, hogy
kiéheztetés által kényszerítsük a megadásra.
Az én tervem az volt, hogy puskaporral rö-
pítsük a levegőbe. Végre is Le Poittevin javas-
latát fogadtak el és mialatt hoszu fegyverével
örkdött. mi pucst s pipát boztunk, lefeküd-
tünk a becsukott ajtó elé és ittunk a fogoly
egészségére.

Egy fél óra után Loireucl azt mondta:

— Szeretném közelebbről megsejmelni
az ipsét. Ha ellentáll lefogjuk.

Én eljelen-t kiáltottam. Mindegyik fegy-
vert fogott a kezébe. — Az ajtót kinyitottuk
és ő pisztolyával — mely töltetlen volt — be-
rohant. Mi nagy ordítózással követtük. Több
mint öt perczig dulakodtunk, lökdösődünk a
sötétben és egy öreg, őszhajú, piszko, —
szétrongyolt ruhájú banditát hoztunk világos-
ságra.

Megkötöttük kezét, lábát s leültettük.

még megállapítani nem tudja, de késleltetni nem fogja.

Pichler nem, de a Ház többsége a választást tudomásul vette.

Az ülés háromnegyed 1-kor oszlott el.

A tegnapi — Május 5. — ülés Perczel D. elnöke alatt rövid volt. A kuriai bíráskodásról és az állami elemi iskolák elhelyezésével felmerülő költségek fedezéséről szóló törv. javaslat harmadszori olvasása és elfogadása nem követelt sok időt. Azonban még a napirendet megelőzőleg Széll K. min. elnök felszólalt, Pichler Győzőnek a Máj. 4-iki ülés végén, a Vaskapu dijszabás-ügyben tett interpellációjában, Bajorországnak Magyarország belügyébe avatkozását neheztelő kifejezését visszautasítva, mert az, ezen állammal barátságban élő államot sérti és ezen felszólalását, mintha a politikának a kegyelet által, lehetne valami nagyon szabályoztatnia, összekötésbe hozta azzal, hogy ezen állam — Bajorország — adta nekünk az első királynét, a mi megdicsőült királynékat, akinek elveszte felett Magyarország örökké keseregni fog. . . hát arról az országról úgy megemlékezni, mint Pichler tette, nem szabad, nem illik. Persze a nemzeti kegyelet ezen tapintatlan bevegységét, a Magyarország közz. érdekével kapcsolatos kérdésbe, a jobb oldal élénk helyesléssel, ellenben a szélsőbal némi zugással kísérelte Polónyi ajkáról azt az alapos kérdést fakasztotta:

„Igaz-e a Pichler vádja? . . . Thaly Kálmánnal pedig azt a keserű emlékezetet magában hordó megjegyzést tette: »De Lueger hogy beszél róluink!« (Mi kimélünk, minket nem kimélnek. Szerk.)

Az ülésnek aztán nem volt több tárgya, tehát mivel a közelebbi ülés csak jövő pénteken lesz, a könyvet is meghitelesítvén — az ülés eloszlott.

A főrendiház.

A főrendiház igazságügyi bizottsága már tegnap tárgyalás alá vette az átküldött törvényjavaslatokat.

Rendes ülést a főrendiház május 10-én, szerdán d. e. 11 órakor tart, melynek napirendjén áll:

1. Elnöki előterjesztés; 2. az igazoló bizottság jelentése; 3. a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1898. évi VI. törvenyzikk) az 1898-ki számadási év III. és IV. negyedében előfordult tulkiadások,

Egy szót sem szólott.

Lorieul ihletetlen fordult felénk.

— Most törvényt ülünk az istentelen felett.

En részegségemben igen természetesnek találtam ezt.

Le Poittevin a védő szerepével biztuk meg: mialatt én a vádlót adtam. — Egyhangulag halálra ítéltük, csupán a védő felebezt.

Fel fogjuk akasztani! — kiáltott Lorieul Majd egy kis ideig tartó gondolkodás után hozza tette. — Nem szabad addig meghalnia, míg az utolsó kenetben nem részesült. Ki hoz papot?

Figyelmeztettem, hogy késő van.

Lorieul magára vállalta ezen hivatalt és felszólította a vádlottat, hogy gyónjon meg neki.

Az ember már egy idő óta keserves pillantásokkal nézett körül és kérdezni látszott, hogy miféle emberekkel van neki dolga?

Majd boros, — rekedt hangján megszólalt:

— Az urak kétség nélkül mulatni akarnak felettem.

De Lorieul erőszakkal térdére nyomta és miután azt állította, — hogy a tolvaj szülei meghagyták, hogy gyermeküket megkereszteljék, — egy pohár rumot öntött koponyájára.

előirányzat nélküli kiadások és hiteláruházások tárgyában a m. kir. állami számvevőségek által az országgyűlés elé terjesztett jelentéseire hozott 5183 sz. képviselőházi határozat: 4. a Magyarország és Horvát-Szlavonországok közt 1896. évre történt leszámolás tárgyában a m. kir. állami számvevőségek által az országgyűlés elé terjesztett jelentésére 5184 sz. alatt hozott képviselőházi határozat: és 5. az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalása és 6. az állami elemi népiskolák megfelelő elhelyezésével felmerülő kiadások fedezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása; 7. a jegyzőkönyv hitelesítése.

Képviselői körökben úgy beszélnek, hogy a főrendiházban nagy vitát támasztanak a javaslat ellen és Zichy Nándor gróf nem kis hadsereggel vonul föl az ugynevezett szószéki szakaszok ellen. A vita el fog tartani négy-öt napig. A szószéparagrafus ellen, Andrássy Aladar gróf vezeti a harcot.

BELFÖLD.

Darányi Ignác földm. miniszter most gondoskodik arról, hogy aratás idejére a gazdáknak kellő munkaerőt biztosíthasson. — A törvényhatóságokhoz intézett leiratában a miniszter felhívja azokat, hogy írják össze mindazon mezei munkásokat, kik önhibájukon kívül foglalkozás nélkül maradtak. Együttal azonban értesítendők a munkaadók is, hogy a mennyiben munkáskészre szükségük lenne, e végből a földm. miniszteriumhoz forduljanak. Minden eshetőséggel számolván, a miniszter, az idén is gondoskodik munkás tartalékról, melynek nagyságát azonban csak később fogja meghatározni, ha majd az összes adatok beérkeztek.

Barabás Béla beszámolója. Barabás B. e hó 11-én tartja beszámolóját. Endrődön Barabást több függetlenségi párti képviselő is lekíséri. A beszámoló ele nagy érdeklődéssel tekintenek nem csak a választók, hanem a politikusok is, mert nyilatkozni fog a függ. pártnak a delegációba való belépését illetőleg is.

A népszerű képviselő fogadtatására már is nagyban folynak választói részéről az előkészületek.

Mátyás szobor leleplezése. Mátyás király kolozsvári lovas szobrának leleplezése ez évről — mint a Kel. É.-nek Kolozsvárról jelentik — elmarad, Fadrusz, a szobor készítője ugyanis nem készülhet el az öntvé-

nyekkel ez év őszére s így a szobor csak 1900-ban lesz leleplezhető. A leleplezés idejére tervezték az orsz. tört. ereklye muzeum műfőrt. kiállítását is, sőt ennek előmunkálatait már keresztül vitték. Most e kiállítás is a jövő évre marad.

E kiállítás védője — mint annak idején említettük — Wlasics Gy. közoktatási miniszter.

A függetlenségi párti kiküldöttek tegnap a képviselőház I. emeleti bizottsági termében értekezletet tartottak, a melyben megbeszélték a gazdasági önállóság érdekében megindítandó akciókat. Az értekezleten Kossuth Ferencz, Ugron Gábor, Bartha Miklós, Győry Elek, Polónyi Géza, Holló Lajos, Tóth János és Visontai Soma vettek részt. Az eszmecsereben megbeszélték a függetlenségi pártra váró feladatokat. A kiküldöttek teljesen megegyező állásponton voltak a további teendőkre nézve, a mikről jelentést fognak tenni a pártköröknek.

Táviratok

A békekonferencia.

Bécs, máj. 5. A „Pol. Corr.“ közlése szerint a haagai konferenciára kijelölt osztrak-magyar megbízottak hiteles névsorát. A névsor ez: W e i s e r s h e i m b Rudolf gróf rendkívüli és meghatalmazott nagykövet; okolicsnai O k o l i c s a n y i Sándor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a németalföldi királynál; kapos-mérei M é r e y Kajetán nagykövetségi tanácsos, a császári és királyi ház és a külügyek miniszteriumának osztályfőnöke; L a m m a s c h Henrik dr., a nemzetközi-jog tanára, a bécsi egyetem; riedl, zimmerleheni és haseburgi K h u e p a c h Viktor, alezredes a cs. kir. hadsereg vezérkarában és S o l t y k Szaniszló korvettkapitány.

Sáskajárás.

Madrid, máj. 5. A sáskajárás egyre nagyobb arányokat ölt. Alieante tartományban, Almarconi és Belmez között a vasutat 18 kilométer hosszúságu vonalon vastag sáskaréteg fűdi.

Érdekes napiparancs.

Bécs, máj. 6. (Saját tudósítónk távirata, erk. d. e. 11 órakor.) Azt a katonát, ki Rericha segédkeresztet a mult héten agyonlőtte, ma napiparancsban az ezred színe előtt megdicsérték.

— Gyónj meg az urnak! Űtött utolsó órad!

Magánkülső félelmében ordítani kezdett a bitang.

— Segítség!

Nehogy a szomszédok felébredjenek, beköztük a száját. — Erre elkezdte magát hányni-vetni a földön, — feldöntötte a butorokat, az állványokat, beszakította a vásznakat.

Lorieul megelegette a dolgot.

— Végezzünk vele!

És elsütötte pisztolyát. A bitang felordított. En követtem barátom példáját s kilöttem sziporkázó fegyveremet.

Ekkor Le Poittevin így szólt:

— Van e jogunk megölni ezt az embert?

Lorieul közbevetette:

— De halálra ítéltük őt!

— A polgárokat nem övik főbe, hanem felakasztják, mondá Le Poittevin. Adjuk át a hóhérnak, kísérik a rendőrségre.

Tetszett nekünk a terv. Megfogtuk a gazembert és miután nem tudott menni, egy állványra kötöttük s Le Poittevin és én vittük, mialatt Lorieul allig fegyverkezve zárta be a menetet.

A rendőrség előtt az ör feltartóztatott bennün et és a szolgálattelvő tisztet előhívták. Egy régi főismerősünk volt, ki ismerte a mi bohóságainkat s nem akarta átvenni a

fogyót. A rendőr szigorú hangon ránk rivallt, hogy menjünk azonnal haza lárna nélkül.

A menet a műterem felé tartott s amin beléptünk azt kérdeztem: mit csináljunk a fogolylyal?

Le Poittevin meghatottan bizonyította, hogy a szegény ember bizonyára már nagyon fáradt lesz. Elfogott a részvét a bitang iránt és megszabadítottam kötelekeitől és megkérdeztem, hogy érzi magát a fogoly.

— Elég volt! Vigyen el engem az ördög, — kiáltott.

Lorieul erre leültette, püncsöt adott neki és együtt ittunk.

A fogoly úgy ivott, mint egy regement katonája. Mikor már a nap besütött az ablakon, nyugodtan felemelkedett s így szólt:

— Legnagyobb sajnálatomra, el kell önöket hagynom, haza megyek.

Mindnyájan nagyon elszomorkodtunk és hiába tartóztattuk, nem akart maradni. Azután érzékenyen megráztuk kezét s elbúcsúztunk. Lorieul pedig gyertyával világított neki a lépcsőházban.

— Vigyázzon kérem, el ne essék! — kiáltottunk utána.

A hallgatók nagyot nevettek. Az öreg pedig pipájára gyujtva szólt:

— Az a nagyszerű a dologban, hogy igaz!

Ford: f. r.

A dicséret kiemeli, hogy a katona kifogástalanul viselkedett őrhelyén: másképp nem cselekedhetett.

A napiparancs Bécsben, de különösen Budapesten nagy feltűnést keltett.

Püspöki konferencia.

Budapest, (Saját tudósítónk távirata, érkezett d. e. 11 óra 10 perczkor.) A budavári primási palotában ma vette kezdetét a püspöki konferencia. Vaszary Kolos hercegprimás elnököl. Jelen van mindegyik püspök, csak a nagybeteg Schuszter Konstantin váci és Zalka János győri püspökök nem jelenhetett meg.

A képviselőház ülése.

Budapest (saját tudósítónk távirata.) érkezett d. e. 11 óra 10 percz. A képviselőház mai ülést Perczel Dezső nyitotta meg. Jegyzőkönyv felolvasása után folytatódott tárgyalás alá vették a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot. A délelőtti folyamán a kuriai bíraskodás szöszék szakaszáról tanácskoztak. Ellenzék mint a kormány részéről több felszólalás történt.

Színház.

A bajazzók.

Abrányi Emilné sz. Wein Margit második vendégjátéka.

Komjáthy János valóban a legszebben végzi a színi szezont. Azt az ellanyulást, szintelenséget, mely rövid ideig észlelhető volt az idény vége felé s mely már sokaknál azt a benyomást keltette, mintha nem volna másról szó, mint a köteles bérlétszámok lejátszásáról, szín, élet, elevenesség váltotta fel. Az utolsó előadásokra általánosan kedvelt és nagy sikert aratott darabok vannak hirdetve; az igazgató áldozatokkal nyerte meg igazán gavalléres módon P r i e l l e Kornéliát, ezt a maga nemében páratlan művésznőt, kit rajongva szereti a debreczeni publikum.

És most a magyar királyi operaház kitűnő művésznőjét, A b r á n y i n é Wein Margitot hozta közénk és vele dr. D a l n o k i Viktort, ugyanazom színház nemes törekvési tagját.

Abrányiné első fellépése már a »Kremónai Hegedűsben« is teljes sikert aratott művészi tekintetben. A csütörtökön t. hó. 4-én színre került »Bajazzók«-ban a közönség szeretete s tisztelete valóságos tüntetésben tört ki. A színház teljesen megtelt s a művésznő igaz, — operai előadótól szokatlan tökélyű játéka, remek éneke, nemcsak csokrot, hanem a kihívások és tapsok vegtelen sorát termette számára.

S mindezt keresetlenül, hatásadászat nélkül érte el Nem csillogott ruhája s ékszerre; egyszerű volt, mint egy szegény vándor komédiásé, szerelmében nem pózolt, hanem érzett, mint egy könnyűvérű, gondatlan, szenvedélyes asszony. S ez az igazság ragadta magával a közönséget. Az éneke által nyújtott gyönyörűség a játék által adottat még magasabb fokra emelte.

A másik vendég, dr. D a l n o k y Viktor is az elismeres palináját érdemli, Tóniája ének és játék dolgában kitűnő volt.

A bamba hülyeséget, s szerelmének örületes lázát drámai szíveshez méltó erővel tolmácsolta. Éneke egy O d r y művészi alakítása után is igazi sikert aratott. Laptársaink általában dicserik a prolog művészi előadását. De nézetem szerint későbbi játéka és szereplése e bevezetéshez egészen méltó volt.

Leoncavalló újra teljes diadalt aratott Debreczenben.

R u b ó s — Szilvia, mint mindig most is igen jó volt. Ő a társulatnak pólohatatlan sokoldalú erő, a közönségnek öröm. Énekelő-

adása a kényes igényeket is kielégítheti, érczes, hajlékony tenorja a szívekbe lopózik. Játéka a tebenség, szorgalom és lelkiismeretesség sikerét hirdeti, amiből sokan tanulhatnak. Csak azt nem értjük, mért kellett ennek az olasz pórnak, ki nyilván iciliali tiroli »mardasok« öltözetben szerepelni: a debreczeni színház 37 éves múltja s jelen helyzete és pártolatlansága, sok olyanok tekintetbe vételét megköveteli, amiről több más városban alig lehet szó.

F. K a l l a i Lujza Peppe kis szerepét hozzá méltóan töltötte be.

K a r a c s n a k nagyon rossz estéje volt. Elég jól játszottá ugyan C a n i ó szenvedélyes szép szerepét, noha e tekintetben is kívánni valót hagyott hátra; de éneke rendkívüli rekedtsége és indiszpozíciója folytán olyan tökéletlen volt, mint az evadban bizonyára soha. Így aztán szerepének legszebb részletei elesetek.

A kar több helyen igen jól megállta helyét, de a második felvonás egyes részleteiben a zeneszerzővel szemben valóságos vandal — munkát végeztek, »hig ismertünk a régi jeles kárta. Csak talán nem a »felfrissítés« értett meg neki — hiszen a törzsgárda a régi maradt.

A »Bajazzók«-at megelőzte Berczik Árpád »Egy szelleműs hölgy« című 1 felvonásos vígjátéka. Az egész olyan vizenyős, német szellemeskedés, mintha csak fordítva, eredeti czímen: »Ein geistreiches Frauenzimmer« volna. Hanem a szereplők sok tekintetben feledteték a darab gyöngességét. T. Halmi Margit Ilona szerepében oly művészi játékot produkált, mely a nemzeti színház színpadán is bátran számot tenne. S z a c s v a y képtelen, lélektanilag indolatan szerepét is felruházta az igazság látszatával, hogy egyebet nem tehetett, az nem rajta mult; így is sokat tett. Szabó Irma éppen az által maradt hü művészi egyéniségéhez, hogy jelentéktelen szerepét jelentőségessé nem akarta tenni. A számára kiszabott szűk korlátok közt azonban szokott rokonszenvesseggel érvényesült.

— a — a.

Tegnap — Máj. 5. — »Stuart Mária« került színre B. bérlésben, félig telt ház előtt. Különösen a földszint, a legelsőbérlet sorokat kivéve, csaknem egészen üres volt s jobbra azok a boldog diákok foglalták el az üres székeket, kik az igazgató szívesességéből ingyen jegyet kaptak. Az igazgatónak a tanuló ifjuság iránt tanúsított ez a figyelme mindenesetre elismerést érdemel.

Ami az előadást illeti, az nem tartozott a jobbák közé. Általában nagy baj az, hogy klasszikus darabnak a mi színpadunkon végig nézése, a fejlettebb izlésű közönségre nézve valóságos mártíromság. S ennek nemcsak az előadók, hanem inkább a közönség az oka, mert a drámai költészet magasabb stíli fajtái iránt nincs kifejlett érzeke, jobban gyönyörködik a könnyű operettekben, a vastag humoru bohózatokban, mert azt hiszi, hogy a színházba élvezni, mulatni megy az ember s mulatni csak kacagva lehet. Pedig ha a közönség gyakrabban követelné a klasszikusokat, színészeink is több gondot fordíthatnának s fordítanának szerepük kidolgozására, betanulására, mint azt az esteli előadásnál is tapasztaltuk; több gondot fordíthatnának az összejátékra és arra, hogy ne maguk akarjanak érvényesülni, hanem a darab érvényesüljön; több gondot fordíthatnának a verses szöveg előadására s megkímélhetnék a közönséget attól a rendkívül kellemetlen benyomástól, a mit a iambusos versnek egészen a skandalumig való skandalálása reá kétségkívül tesz.

A fenti hibák bőven fordultak elő a tegnapi előadásban, a melynek részleteiben mégis sok jó volt. Így teljesen kifogástalan volt Komjáthyé a czimszerepben, kivéve talán az első felvonást, melynek folyamán mindvégig érzett az ő előadásán is a dispositio hiánya. Később azonban teljesen beletalálta magát szerepébe, alakítása természetes, az első felvonásban tompa, szintelen hangja csengővé, az érzelemtől izzóvá lett s ezért nagyon sokszor ki is hivaták. A jobb alakítások közé tartozott

az F. Csigaházy E. alakítása is, a mennyiben egész előadásán érzett, hogy szerepét átgondolta, erzi; de külső kifejezése ez átgondoltságához sok kívánni valót hagyott fenn, különösen a testtartás, a hanghordozás és legkivált arczjáték tekintetében. Azok a különös arczfintorítások, melyeket Csigaházy a harag, a megvetés, az engesztelhetetlen gyűlölség és szenvedélyes düh kifejezéséül használt, nem illenek Erzsébet szerepéhez.

Ki kell még emelnünk Szacsvayt a Talbot szerepében és Tóth Eleket a Mortimer színrehozásában. Szacsvaynak különösen előnyére vált az a biztosság, melylyel szerepében mozgott s a mit csak az gyengített, hogy szerepének szarkasztiku hangulatát, a metsző gunyt, az erkölcsi fensőséget, rivalisa Leicester felett nem tudta kellően érvényesíteni.

Tóth Elek legtöbb szenvedélylyel játszott, csak az a kár, hogy szerepét nem jól tanulta meg s nagyon is igénybe vette a sugót. — Nagyon gyenge volt Komjáthy a Leicester és Fenyéry a Paulet szerepében, úgy, hogy a vázolt jobb alakítások benyomását ők folytonosan lerontották. Komjáthy most is deklamált s pedig rosszul deklamált; az alakító, jellemző művészetnek még csak nyomát sem találtuk nála, mintha csak kénytelenségből mondta volna el szerepét s szinte látszott rajta, hogy neheze esik. Fenyéry pedig annyira nem tudta szerepét, hogy még bele is vágott a Szacsvay szerepébe s ez inczi en-szel kínos benyomást keltett. Különben is alakításról, szerepének helyes felfogásáról nála szó sem tehet s e szerep nem is neki való.

Tanuság: Schiller s általában a klasszikusok kemény dió Debreczenben.

dr. — s. — n.

Levelek.

— Az orpheumok világa. —

Debreczen, május 6.

Először az eredet.

Az orpheum a legellentétebb tényezők összeházasodásából született. Az ő világ kezét fog benne az új-világgal, a franciaia szellem párosul a yankee szellemmel. Gerjesség és otrombaság, az érzekek csiklandozása és a nevelő izmok legdurvább ingerlése hivta életbe az intézményt és uralkodik a műsor összeállításában.

A gerjesség a francziáktól való, az otrombaságot az amerikai szellem szállítja. Az érzekek csiklandozása gallus tanálmány, a nevelő izmoknak a yankee szellem szülöttjel adnak dolgot.

Egészében véve café chantant-ba oltott czirkusi bohóczkodás.

Azután egy kevés statisztika. Néhány szám és néhány tény.

Budapesten van öt orpheum, Párisban tíz, New-Yorkban vagy harmincz. Az énekes kavéházakról és a másod- meg harmadrangu mulatókról nem szólunk.

Orpheumok tekintetében tehát aránylag felülmuljuk Páris és tulteszünk New-Yorkon. Meg jobban szembetűnik ez, ha meggondoljuk hogy Budapest ifjú város, a másik két főváros, már rég óta első helyen áll a világ városok között és mi, nem több, másfél évtized alatt utólértük azokat. Ha így haladunk, sokra visszük.

A mi a fajbeli különbségeket illeti, a párisi orpheumok nagyjában megtartották franciaia voltuk jellemző sajátságait. A költő-táncos-mutatványok mellékesekek, — a sikamlós táncz és gerjes dal, a gunyos monológ és a gall szellemmel telített chanson a fő. Amerikában, ellenkezéleg, a groteszk bohóczkodás és a beszélő kutya, a veszélyes tornamutatványok és a durva élczek uralkodnak.

Nalunk szép testvériesen, egyenlő mértékben színel ez is, az. A budapesti orpheumokban megvan Páris ledérsége, és Amerika durvasága, a franciaia raffinátság és a yankee otrombaság. Azt szokták mondani, nálunk a Kelet egyesíti a Nyugottal. Lehet, hogy a mi a piszkos utcákat és a lift-es palotákat, méltóságos balekséget és a szélső modern szédelgest

H I R E K

* **Isteniszteletek.** Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek fognak isteniszteleket tartani: A nagytemplomban B e l t e k y Lajos segédlelkész. A kistemplomban D i c s ő f i József lelkész a Kossuth-utcai templomban M i t r o v i c s Gyula lelkész, az ispotály templomban K. T ő t h Kálmán lelkész.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor M a t e r n y i Lajos főesperes tart isteniszteleket.

* **Városi közgyűlés.** A tegnapi városi közgyűlés egyike volt a legerdekesebbeknek. A közgyűlés néhány tagja, kik évek hosszú sora óta döntő befolyást igyekeznek gyakorolni Debreczen város közügyeire, felemeltek szavukat s Debreczen város szegényére megakarták buktatni a tanács javaslatát, mely a párisi világiállítás költségeire 6000 frtot óhajtott megszavazni. M a r k Endre ur és társairól szól ismét az ének. E derek urnak nagyon fájt az, hogy nem őt bízták meg a kiállítási dolgok előkészítésével, elhatározta tehát, hogy majd meg mutatja ő mit tud. Társai: Aczel Géza, Szentkirályi Tivadar és Vecsey Imre vele együtt vehemens támadást intéztek a párisi kiállításra megszavazandó 6000 forint ellen és csak 2000 forintot voltak hajlandók megadni. Sikerült nekik néhány az ügyek természetét komolyan mérlegelni szokott embert is megtevesztetni a kik felültek ekesszólásuknak. Márk ur jobb sorsra érdemes szónoklatokkal támadta a tanácsot s az eredmény az lett, hogy a tanács javaslata 3 szótöbbséggel ment keresztül. Kicsi hujja hogy a város és a közgyűlés szegényére meg nem buktatták. Csodákozunk rajta, hogy Márk kamarai elnök ur, a ki különben a tanács javaslataiér mindig landzsát szokott törni, most ilyen kurucz ellenzékéi férfi lett. Pedig ő, a ki annyi mindent rendezett kora fűsagától kezdve; tudhatná, hogy 2000 frt. csak a szerb dalos testvérek 2 napi ellátására volt elegendő. A középiskolai tanáregylet gyűlésére 5000 frtot szavazott meg a város, pedig az is csak pár napig tartott. Szeresse jobban városát a szereplésnél, higgye el, hogy ezt őle mint ügyvéd kamarai elnöktől jogosan elvárja minden egyes polgártársa. A gyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Debreczen város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott tegnap. Gróf Dégefeld József főispán elnökölt. — A városatyák szép számmal gyűltek össze. Érdekes volt a gyűlés lefolyása is, mert hosszas, élénk vitát idézett elő a napirendre jövő két fontos tárgy: a párisi kiállításra való részvétel költségeinek megszavazása és a Simonffy utcai második bérház felépítése az Áron-féle ház helyén. A párisi kiállításra dr. Nagy Zsigmond és Bihari István neohajtottak költekezni, dr. Szantó Sámuel Márk Endre a jog- és pénzügyi bizottság által javasolt 2040 frt. mellett törtek pálczáat: Zádor Lajos 5000, Jóna Daniel 4000 frtot proponáltak; a tanács javaslatát, amely 6000 frtot ajánlott, Simonffy Imre, Komlóssy Arthur, Roncsik Lajos, Szabó Kálmán (kamarai elnök) Ábrahám László és maga a főispán védelmezték, kikhez később indítványa visszavonásával Zádor Lajos is csatlakozott. A többség a tanács javaslatát fogadta el. Az Áron-féle telek felépítése ellen F e j é r Ferencz, J ó n a Daniel és különösen N a g y Zsigmond küzdöttek. A tanács javaslatát Vecsey Imre, Aczel Goza, Tordai Gábor, Harsányi István és Ábrahám László támogatták. A többséggel ezt is elfogadta a közgyűlés, — így az építkezést mihamarabb megkezdhetik s az új bérház végében piacot nyitnak a Sesztina-féle kertek megszerzése, esetleg kisajátítása után.

* **Ády Endre,** lapunk belső dolgozótársa, kinek csütörtökön reggel kardparbaja volt, hetfőn ismét elfoglalja helyét szerkesztőségünkben. Kezelő orvosa, dr. A l t m a n n Béla véleménye szerint, mivel sebláz nem állott be,

minden bajon túl van. Munkatársunk állapota iránt különben városszerte nagy a részvét. Szerkesztőségünkben egész nap cseng a telefon — s kérdéseket intéznek hozzánk állapota iránt. A beteget különben elárasztják küldeményekkel s ezek között nagy szerepet játszik az erősítő bor és cognac. A beteg poeta ezen az uton is megköszöni az ismerőseinek és jó akaróinak szives érdeklődését.

* **Hitelesítő közgyűlés.** Tegnap d. u. gr. D é g e n f e l d József főispán elnöklete alatt hitelesítő közgyűlés volt, melyen a tegnapi rendkívüli közgyűlés jkönyvét hitelesítették.

* **Pestmegye Debreczennek.** Pestvármegye a mai napon egy darabka kis levélköt küldött Debreczen városához. Nyomatva küldte meg azokat a bizalmi nyilatkozatokat, melyben az új kormányt részesítette. A legjobb helyre küldték. Debreczen a bizalmat gyártó város megfogja örök emlékként őrizni levéltárában.

* **Elveszett váltó.** S t e i n a c k e r Sándor számtanácsos tegnap egy 150 frtos váltót és 15 frt készpénzt rábizott Kovács András pénzügyigazgatósági szolgára, hogy a postára vigye. A szolga azonban a Kossuth utcától a postáig terjedő uton vagy a posta hivatalos helyiségében elvesztette úgy a váltót, mint a pénzt. Kéretik a becsületes megtaláló, sziveskedjék az elveszett dolgokat a III. ker. rendőrséghez beszolgáltatni, hol illő jutalomban részesül — annál is inkább, mivel intézkedések tételtek, hogy a váltó sehol értékesíthető ne legyen, a 15 frtot pedig a szegény szolgának kellene megfizetni.

* **Kinevezés.** Marossy Endre debreczeni lakos, végzet joghallgatót a nagyvárad kir. itélőtábla elnöke a vezetés alatt álló itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Lakás változások** Rendkívüli elfoglaltságban tartja a bejelentő hivatalt a számos lakásváltozás bejelentése. Naponta 7—800 lakásváltozást jelentenek be úgy, hogy a bejelentési hivatalnak ugyancsak neki kell fogni a munkának, hogy a közönség igényeit kielégitse.

* **Szerencsétlenség játék közben.** Csaknem végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt ma reggel a collegium udvarán. Ugyanis Nagy Lajos ügyvédnek a collegiumi elemi iskolába járó 8 éves Bandi nevű fiát játék közben egyik osztálytársa egy kövel meghajította. A kö olyan szerencsétlen taláta halántékán a gyermeket, hogy most betegen fekszik szülei lakásán. Sérülése bár súlyos, de nem életveszélyes.

* **A Csokonai nyomda új tulajdonosai** A felszámolásban levő Csokonai nyomda és kiadó részvénytársaság összes vállalatait, tehát könyvnyomdáját, könyvkötészetét s a kiadásában megjelenő hirlapokat egy négytagu konzorcium vásárolta meg, amelynek élén id. L e n g y e l Imre földbirtokos — fő mameluk — az alsó-szabolcs-hajduvidéki ev. ref. egyházmegye gondnoka áll. Az új tulajdonosok e hó 10-én veszik át a vállalatot.

* **Ábrányiné Wein Margit.** A nagy művésznő, ki két vendégjátékával úgy belopta magát közönségünk szívébe, ma lép fel harmadszor színpadunkon. Lehet, hogy pár évig nem fogja művészetét élvezni közönségünk, de elfeledni nem fogja soha. Az ő Neddája emlékezetes lesz előttünk, opera előadásainkon sokszor fogunk visszagondolni reá. Mai fellépése csak fokozni fogja elragadtatásunkat, melyet az ő csodás művészete oly könnyen megmagyaráz. Hisszük, hogy közönségünk méltó kifejezést fog ennek adni.

illeti, így van, de az orpheumok tekintetében nem. Itt a Nyugot egyesül a le szélső Nyugottal, az ó-világ kicsapongása az új világ ebbitésével.

Azaz, nem egészen. Valami sajátos tulajdonuk a mi orpheumainknak is van: a zsidó bohózat.

Es most a közönség.

Mindenekelőtt különbségeket kell tennünk. Van egy kis rész, a mely állandó és egy nagy tömeg, a mely változik. Amaz a nagyon kiváltságosai köréből toborozza embereit, elmennek a kerete magába öleli — különböző mértékben — a főváros középosztályát. Amaz szolgálhatja a pártfogókat, emez a lelkesülőket. Amannak maga az orpheum nem sokkal több a közönyösnél, emennek szellemi szükséglet.

A törzslátogatók, a hidegek ismét több rétegből állanak. Első helyen vannak az urak. Rendszeri idősebb emberek, a kiknek az orpheum legtöbbször csak czim az időöltésre, vagy a kicsapongásra. A színháznak már vége van, a casinóban kártyázni még korán volna, a »cabinet particulier«-k órája is csak később jön el. A mi idő a színház és a casinó vagy az orpheumhőgyekkel való vacsora közt eltelik, azt kitölti az orpheumi előadás. Mint-hogy nincs másra hivatva, csak a szórakozók között való ür kitöltésére, önmagában nem is érdekli őket, — legfeljebb, mint kirakat, melyből kiválasztják, a mit megfognak vásárolni.

Utánok következnek a vagyonos apák fia. Különbséget kell közöttük tenni, a szent, hogy most szolgálják-e buszár-önkénteseket, vagy mar tul vannak rajta? Ha önkéntesek, akkor izmos, keményhúsú fiúk, arczuk, h kissé sapadt is, de telt, tekintetükben a naivság maradványa alkudozik a magauntsággal. A kik már tul vannak az anyagbőr korszakan, legtöbbször száraz, kiszáradt legények. Ölözetük mindig egy lépéssel előtte jár a divatnak, arczukat megviselte az élvezet, tekintetök fáradt és csak magauntság van benne. — Mindkét csoport megegyezik abban, hogy a műsor kissé unalmas, nem érdemli meg, hogy sokat törődjünk vele, a fődolog, a mi az orpheummal kapcsolatban van és a mi az előadás után következik.

Egészen más a nagy többség, mely időről időre megújulva tize reket foglal magában. A kik zömét alkotják, azok a kishivatalnokok és kereskedősegédek, egyszerű polgárcsaládok és kisebb nagyobb iparosok. Számukra az orpheumi műsor a mulatságok koronája; a mi az estét megelőzi, az a munka, a mi az adásra következik, az zárva marad előttük. Az orpheumi élet az ő számukra csak az előadásban nyilatkozik meg és ők nem zúgolódnak. Az előadás kielégíti őket: sőt több élvezetet találnak benne, mint akármiben. Hogy az inger alól ők sem vonhatják ki magukat, de a hatás másutt nyilvánul.

Az orpheum színe előtt pedig egyformán kedves a közönség mindegyik rétege. Egyforma szeretettel — vagy mondjuk: egyforma közönyösséggel — öleli keblére valamennyit, mint az anyatermeszt. De míg a természeti ad, mindenkinek a tehetsége szerint, addig az orpheum vez, mindenkítől tehetsége szerint. Egyiktől erkölcsi épséget, a másiktól testi egészséget, némelyiktől vagyont, oiyiktól becsületet is.

Van a közönségnek még egy kis osztálya: A kíváncsiak csapata, — de ezek kevesen vannak és nem tartoznak ide. Mindenütt megtalálhatók, a hol valamit látni lehet, akár szepet, akár csunyát és mindenütt egyforma szerepet játszanak: az ártatlan nézők.

A közműveltség kezdetlegessége egyfelől, az érzékek túlterhelése másfelől összefolyik az orpheumban, mert csak itt talál kielégítést. Az orpheum szükséglet volt és a szükséglet ma bőven megtalálja a kielégítését. Megteremtette azokat a mulatóhelyeket, a hol uralkodik a durvaság és virágozik a prostitutio.

Kellene még szólni a prostitutio eszközeiről, az orpheum tagjairól, Venus papnőiről és a nyugoteurópai eunohokról, — de ez más fejezet.

* **Államsegély debreczeni tanintézeteknek.** A közoktatásügyi miniszter közelebb utalványozta ki a debreczeni kereskedelmi akadémiának és az iparos segédek szakrajztanfolyamának járó évi államsegélyt. Az 6000, emez 500 frtot kapott a folyó iskolái évre.

* **A nőegylet ülése.** A debreczeni jótékony nőegylet vasárnap délután 4 órakor ülést tart. Az elnökség erre a következő meghívót bocsátotta ki. Meghívó. A debreczeni jótékony nőegyesület 1899. május hó 7-én d. u. 4 órakor az árvaház üléstermében tartandó választmányi gyűlésérei Tárgyak: 1. Árvák fölvétele és kibocsátása. 2. Folyó ügyek.

* **A kollegium halottja.** Az ós kollegiumnak ismét hallottja van. Egy első osztályú gimnáziumi tanuló hunyt el hosszas szenvedés után. Temetése holnap délután lesz.

* **Harmincz éves találkozó.** Lator Béla Nagy-Szöllősről a következő felszólítás közlésére kért fel bennünket. Balogh Bertalan, Beke Károly, Cséke Gyula, Csókás György, Dobra Sándor, Fekete Benő, Fodor István, Heder János, Gáti József, Iváncsy Károly, Ivaskó János, Jarmy Elek, Jeney Károly, Kanizsay Imre, Kiss Péter, Kormany Bertalan, Koroknay Bálint, Matyacsó Miklós, Módos Lajos, Riskó Sándor, Sepsy Sándor, Somody Elek, Szabó Aurél, Szöllősy Antal, Tegze Zsigmond, Zsigmond, Zsigmond Perencz, Uray Imre, Vala Jenő, Vincz Gábor, Veres Bertalan volt és életben jenni tudott azon osztálytársaimat, a kikkel M.-szigeten 1869. évben tettünk erettség, felszólítom, hogy a M.-szigeten ez év június 15-ére tervbe vett viszont találkozás létesítésében szükséges belenyugó nyilatkozatot május 15-ike előtt hozzám küldjék meg. Nagy Szöllős (Ugoes m.) 1899. ápril. hó. Lator Béla.

* **Az iparos ifjuság dalestélye.** Törekvő iparos-ifjaink holnap Vasárnap este tartják dal és zene estélyöket a Margit-fárdó szépen díszített nagytermében. A dalkör, mely az egyesülettel az idén üli meg fennállásának 25 éves jubileumát igen szorgalmasan tartotta próbáit, hogy hosszabb hallgatás után méltóan felléphessen a közönség elismeréséből ő is kivége megillető részét.

* **Mennyi adót fizetnek Debreczenben?** A kir. pénzügyigazgató április havi jelentése beszámol a kincstárnak Debreczentről kapott adójövedelméről. A város lakossága egy hónap alatt 19,780 frt állami egyenes adót fizetett be, 10,806 frttal kevesebbet, mint mult évi áprilban. Az adóhátralek most 414,847 frt, — 60,082 frttal több, mint tavaly ilyenkor. Bélyegjövedék ezimén (Hajdumegye területét is beleértve) 26,661 (+7,876), jogilletékben 55,176 (+51,072), dohányeláru-irásból (Hajdumegyével együtt) 56,806 (+8,269), határvamból 4,149 (—1,032), fogyasztási és italadóból pedig 28,417 (—11,679) frt folyt be.

* **A kollegiumi könyvtárnok.** Az ifjuság egyik legszebb bizalmi állására, mint értesülünk Kovács Kálmánnak van legtöbb kilátása. Az ifjuság körében mozgalom indult meg. Köreje csoportosul ugyanis egy gymnasium, mint a tanítóképezde, jog és theologiai akadémia szavazóinak zöme. A választás különben szeptemberben van s így még elég idő van a szervezkedésre.

* **Az első majális.** Bár felhőkkel borítva jött fel az első majális sokaktól varva-várt napja, remélhetőleg szép sikerrel és jó hangulatban fog lefolyni a kereskedelmisták táncmulatsága. Ugy látszik az idő is kedvezőre fordul estig és semmi sem fogja rontani az ifjuság mulatságát.

* **Kár libát lopni.** Libát akart szerezni Kis M. Lajos kabai rovott előéletű 54 éves napzámos, még pedig könnyű szerrel. E tervét úgy valósította meg, hogy Rozenfeld Lipót birtokos udvarába bement és onnan három hizott ludat elhajtott. A libákat, mint saját jószágát elfogyasztotta s később a lopás kiderült. A libatolvaj felett tegnap itelkezett a törvényszék Igyártó Sándor elnöklésével, a hol is felévi fogházbüntetést szabtak ki Kis Lajosra.

* **Debreczeni tanítói árvaház évi költségvetését a folyó évre 34569 frtban alapította meg a kultuszminiszter.** A debreczeni orsz. tanítói árvaházban 165 árvát nevelnek, míg 14 iparosoknál neveltetik.

* **Tornaverseny.** A debreczeni tornaegylet versenye iránt, mely ma délután fog lefolyni az egyelő pétérfiai csarnokában, városunkban nagy érdeklődés mutatkozik. Kezdetét 5 órakor veszi. Lefolyásáról lapunk hétfői számában fogunk tudósítást hozni.

* **Térdeplés és a református papok.** Ez a kérdés élenk polemára adott okot a tiszáninneni evangélikus református egyházkerület közgyűlésén, a mely Szerdán volt Miskolczon. F e j e s Istvánnak a lelkész, esperes- és püspök avatás ügyében betérjlesztett javaslata felett nagy vita fejlődött ki. — Igen érdekes volt K o m j á t h y B é l a és V a y E l e m é r báró indítványa, a melyben azt kívánták, hogy a felavatandó lelkészek az áldás vétele alatt ne térdeljenek le, mert a térdeplés nem kálvinista szokás. A nagy többség azonban az indítványt elvetette. Elnélfogva a kálvinista lelkészek egyszerű életükben, a fölavatás alkalmával ezentul is térdepleni fognak.

* **Betörők a kelepceében.** Szabó Imre 1377-es szamu rendőr az éjszaka az István uton czirkált, a mikor a 29-ik számú ház elé ért, észrevette, hogy a Sachs-féle fűszerüzletben világosság van. — Betekintett vasredő nyílásán és három toprongyos alakot látott benn. — F e l c s ö n g e t t e a házmestert és segítségért sipolt. Csakhamar két rendőr futott oda. Eközben a betörők is megneszelték a veszedelmet s eloltották a tolvajlámpákat. A rendőrök fölnyitották az üzletet s az egyik alakot rögtön elcsípték mikor az u czai ablakon ki akart ugrani, a másik betörő egyik szekrényből huzták ki, a harmadik az udvarra menekült, de ott sarokba szoritották. Az elfogottakat a rendőrségre kísérték. Egyik sem akarta ismerni a másikat s egyértelműen azt vallották, hogy nem lévén lakásuk s így a boltban akarták meghuzni magukat a hideg éjszakára. A betörők: Bárány Sándor, Bodenstern Rudolf és Krefcsik J. már többször voltak büntetve.

* **Rákóczi Ferencz szobra.** Kassa város közönsége Rákóczi Ferencznek szobrot akar emelni. A terv nem új keletű s már egy párszor közel volt a megvalósuláshoz. Ugy látszik azonban, hogy e hazafias vállalkozás végre valahára mégis megvalósul. Mint ugyanis Kassáról írják, a gyűjtések már oly tekintélyes összegre rugnak, hogy az emlékszóbor költségeinek fedezésére csaknem elegendő.

* **Elveszett gyémánt-brostü.** Egy úri nő tegnapelőtt csütörtökön f. hó 4-én elvesztett egy gyémántbrosztüt a következő uton: a csapó utca 51. sz. házól a Rákóczy (kiscsapó) és nyomtató utcán keresztül a pétérfiai Galai házig, vagy onnan a piacz utcán az »Angol királynő g.« A brosz leírása: kerek, rozetta-szerű, közepén egy nagyobb, e körül több kisebb gyémántkő, alól gyémánt figyelő, a foglalat ezüst. A becsületes megtaláló csapó u'cza 52. sz. a. tisztességes jutalomban részesül.

* **A Corso kávéházban** ma este Kis Béla zenekara zeneestélyt tart.

* **Negyedik magy. kir. szabadalmazott osztályosrajtatók.** Az előtünk fekvő tervezet szerint május hó 18-án és 19-én lesz az I. osztály huzása és figyelmeztetjük különösen olvasóinkat, hogy a nyeresi esélyeket csak akkor lehet ezen sorsjátéknál teljesen különböző helyről értesülnünk a sorsjegyek iránti kereslet ép oly élénk és nagy, mint az első játéknál volt és ezért tanácsos, hogy minél előbb egy sorsjegy birtokába jussunk. Az I. osztályú sorsjegyek árai: egy egész sorsjegy 6 frt, egy fél sorsjegy 3 frt, egy negyed sorsjegy 1 frt 50, és egy nyolczad sorsjegy ára 75 kr. — Ha a különböző fölarusók felett szemlélt tartunk, akkor az előtünk ismerős Török A. és Tsa czéget, Budapest, Váci-körut 4/a alatt vásárolja sorsjegyét, az a legjobb kezekben van.

CSARNOK

Egy fiu valomásaiból.

Irtá: **Krudy Gyula.**

(Folyt. és vége.)

Mer ven álltam az ablaknál és kibámultam a kertbel A májusi délutánon a madarak szóltak a bokrokban, a virágok ringtak a füvvalmakban s én mind ebből nem láttam semmit. Sirni szerettem volna, de nem tudtam sirni. Ugy éreztem, hogy nincsenek könyeim, csak az óriási fájdalom zsongott keblemben vigasztalanul.

Meddig álltam így, nem tudom. Órák multak el, vagy perczek? Azt hiszem, esztendővel vénültem ezeknek a nehéz pillanatoknak a sulya alatt. Csak álltam, álltam e májusi délután verőfényes óráiban, nem volt egy világos gondolatom, csak sejtéseket éreztem, melyek homályosságukkal kinzőbbak voltak minden világos érzélemtől.

S im egyszerre, a hogy kinézek a kertben a kanyargó uton Zsanett tűnt fel, virágos ruha volt rajta, álmódzva lépegetett tova a kert bokrai között. Fejét kissé lehajtotta s bánatos boldogságában melázva kalandozott tekintete a virágok felett... Egyszerre aztán eltűnt előlem. Más utra fordult be, az összehajló bokrok zöli agam át egy pillanatra láttam még világos ruháját széles, piros szalagos fehér szalmakalapját. De Zsanett tovább haladt. S ujra úgy maradtam egyedül.

V.

Valaki belépett az ajtón.

A diványon feküdtem, forró könyeim megnedvesítették arczomat és felig elalélva, leborulva a pamlagra vártam, vártam valamire érthetetlenül. Este volt, nyolcz óra.

A ki belépett, halk neszelő léptekkel közeledett hozzám. Valaki forró homlokomra szoritotta kezét. Kábán, érzéstelenül emeltem fel a fejemet. Zsanett állott előttem utczai ruhában, kissé felhevülve, kipirulva, a szobában erős felhomály volt már a májusvégi esten s csak ideges, felszakadozó lélegzet vétele hallottam.

— Beteg György? — kérdezte halk viszafolyott hangon.

Nem feleltem semmit. Mereven néztem rá. Sugár, karcsu termete kissé meg volt törve s fejtét lehajtotta, a kezeivel idegesen tépegette a keztyűjét. A légyott utan volt már.

— Beteg? — kérdezte ismét valami bánatos méla hanglejtéssel.

— Nem vagyok be eg, — mondtam tartózkodó komorsággal.

Egy pillanatilag hallgatott. Aztán egy lépést tett felém. Siró, beteg hangon szolt most ő; — Haragszik rám, György? ...

Összerezentem. Ah, Zsanett észrevette, hogy én tudok a legyotról, s mégis elment! Oly mélyreható fájdalmat éreztem ekkor, hogy öntudatlanul takartam el a két kezemmel arczomat. Mélyen összerendültem, s kiszaradt szemeimben könyök bugygyantak fel.

— Én? Hogy haragszom-e? ... Miért? — Nem haragszom, — feleltem zokogástól elfulladt hangon.

Lehajtottam fejemet, szinte összeroskadtam a fájdalom alatt. S ekkor, midőn Zsanett felém hajolva nézett rám, szememből egyszerre könyök peregetek alá és a forró cseppek odahullottak fejemre arczomra. Ideges remegés rendült keresztül összeesett természetén, hogy szinte elbukott. A keze után nyultam és öntudatlanul, felig eszelősen könnyemmel s forró nedves csókokkal borítottam azt ...

És a kis Zsanett, a bűnbánó kétségbe esett Zsanett ekkor odarokadt a vállaimra, átkulesolta a nyakam, térdei a szőnyeget érintették s arczán az alkonyi felhomályban magasztos fájdalom tükröződött. Könyein bőven hullottak lezárt szeméből s zokogva csókolta össze arczomat.

— Ne, ne haragudjon, kérem, ne haragudjon... Hisz' én nem, nem akartam ezt... S ezután ígérem magának, György, hogy hűséges, nagyon hűséges leszek az uramhoz ...

Sirva csókolt össze s én gyöngé filigrán természetét megbocsátólag öleltem magamhoz.

— Nem, nem haragszom, Zsanett...
Csak szeretem magát...
Gyöngéden emelte rám égkek szemét,
melyeket elfátyoloztak a könyvek. Aztán lágyan,
szeliden csókolta meg a homlokom:
— Tudtam régen, de ezt nem szabad magának ismételni, kis Györgyöm...
Aztán még egyszer megcsókolt.
Es kibontakozott karjaimból s kisurrant a szobából,
mint egy bűbajos álomország illatos kis tündére.
Im, ő volt az ifjuságom.

Nyílt-tér.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőket, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egrészert mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-szerként szerepel, másrészt, mert dus szénsav-tartalmanál fogva, specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos béhántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavával fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen hűtő, húghajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

Kedvelt borviz.

A mohai Ágnes-forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerben, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Dr. Szücs Géza

ügyvéd

irodáját

Piacz-utca 27. szám alá (városi új bérház, Simonffy-utca 2. sz. I. emelet, 2-ik ajtó) helyezte át.

Kitűnő minőségű

linga-óráit

legolcsóbb

árakon

ajánlja

Löfkovits Arthur

órák, ékszerész és vésnöki műterme.

000 Idény május 1—Szeptember végéig.

Gleichenberg gyógyhely.

Josolva van a gégefő, a légzőszervek és az emésztő szervek betegségeinél. Nem ajánlható: sorvadásnál

GYÓGYESZKÖZÖK: Égvényes, földes források, savó, tehén- és kecsketej (száraz takarmányból), kefir- fenyő- és gyógy-szerbelégzések, források-belégzés külön kabinokban, pneumatikus kamra, szénsavas aczellés habzó-fürdők, nidegvíz-gyógyintézet.

Felvilágosítás és prospektus ingyen. Lakások megrendelhetők a gyógyhelyigazgatóságnál Gleichenbergben.

278 1899 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a h.-bőszörményi kir. járásbíróóság 1899 évi V 119/1 számú végzése következtében Veszprémy István ügyvéd által képviselt Burger Leopold javára ifj. Goldstein Ignác ellen 46 frt 03 kr. s jár. erejéig 1899 évi mártius hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 342 frt 50 kr-ra becsült szódavizgépek, üvegek és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a h.-bőszörményi kir. járásbíróóság 1899 évi V. 119/3. számú végzése folytán 28 frt 50 kr. beszámításával 46 frt 03. kr. tökekövetelés, ennek 1898 évi május hó 2 napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 28 frt 64 kr-ban bíróság mar megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedő h.-hadházi lakásán leendő eszközlésére 1899 évi május hó 17 napjának délután 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók o'y megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt H.-Bőszörmény, 1899 évi május hó 1 napján.

Kopacsek Aurél

kir. bírósági végrehajtó.

432/1899. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. I. 64/3 1898 P. számú végzése folytán közhirre tételik, miszerint Schvarcz Vilmos részére Özv. Bettelheim Lajosné debreczeni lakostól 225 frt tőke, ennek 1898. évi esedékes 5%, kamatai és eddig összesen 43 frt 30 kr. perköltség erejéig 1899. évi február hó 23-án bíróság lefoglalt és 374 frtra becsült butorokból álló ingóságok 1899. évi május hó 18-án d. u. 3 órakor kezdetét veendő és piac-utca 71. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1899 évi Május hó 2-ikán.

Sugár Gyula,
bir. kiküldött.

115. v. k. szám.

1899.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. járásbíróágnak V. 71/7—1899. számú végzése folytán közhirre tételik, miszerint Friss Zsigmond nagyváradai bej. cég részére, Krausz Herman és neje h.-pályi lakosoktól 58 frt 73 kr. tőke, ennek 1897 évi apr. hó 25 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 42 frt 50 kr. perköltség erejéig 1898 évi június hó 2-án bíróság lefoglalt és 405 frtra becsült szódagyár, stb. ingóságok 1899 évi május hó 10-én d. u. 3 órakor kezdetét veendő és H.-Pályiban alperesek lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Derecskén, 1899 évi apr. hó 17-n.

Oláh Góza,
birói kiküldött.

Uj butorüzlet megnyitás!

A n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy f. é. május hó 1-én He'lyben, Piacz-utca 44. sz. alatt (dr. Ujfalussy-ház)

butorüzletünket

megnyitottuk.

Dus választékban tartunk a legujabb stylu secessio, chippenthail, baroque, ó-német, angol stb. matt és fényezett butorokban a legdiszesebb valamint legegyszerűbb kivitelben.

S a mig egyrészt meghívjuk a n. é. közönség **állandó butorkiállításunk** szives meglekintésére, másrészt esedezünk kegyes támogatásukért

kiváló tisztelettel

Lamberger és Társa

Cs. és kir. udvari szállító.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

butorraktáramat

megnagyobbítottam és a mai naptól kezdve

Szikszay ház,
a főtrakkal szemben

helyeztem át, hol úgy, mint eddig, ezentul is üzletemet a legszolidabb alapon fogom tovább folytatni. Az eddigi irántam tarusított pártfogásáért köszönetet mondva kérem a n. é. közönséget, hogy bizalmukkal továbbra is megszerencsélteni méltóztassék.

Teljes tisztelettel
Killer Ede.

Meghívás.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár f. évi május hó 14-én délelőtt 10 órakor

**Hajdumegye székházának nagytermében
rendes közgyűlést**

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívattak.

Tekintettel arra, hogy a f. é. április 23-ikára egybehívott közgyűlés nem volt határozott képes a jelen közgyűlés, az alapszabályok 27. §-a értelmében, a megjelenők számára tekintet nélkül fog határozni.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság pénztári jelentése és a számadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény iránti határozat.
3. Az igazgatóság kiegészítése.
4. Választott bíróság megválasztása.
5. Felügyelő-bizottság megválasztása.

— Indítványok.*

Debreczen, 1899. május 4-én.

Az igazgatóság.

* A netaláni indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnél írásban nyújtandók be.

Veterin-diétikus szarvasmarhák és szarvasmarhák, juhok számára 45 év óta használatban a legtöbb istállóban, étvágytalanság, rossz emésztés esetében, a tejszaporítását és javítását, valamint a tehén tejleadó képességét előmozdítja. Ára egy egész doboznak 70 kr., egy fél doboz 35 kr.

Valódi minőségben csakis a fenti védjeggyel kapható minden gyógyszerárban és drogueristánál.

Főraktár: II

Kwizda János Ferencznel,

cs. és kir. osztr. magy., román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító. Kerületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy

kész férfi és gyermekruha-áruosztályát végképen felosztatjuk, a még meglévő tavaszi és nyári készletünket

igen jutányos áron

míg a készlet tart kiáruljuk.

Teljes tisztelettel

SZEDLÁK és VAMOS.

Az üzlet helyiség kiadó.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben,

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény **JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

A negyedik nagy m. kir. osztály-sorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50,000**

sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeleseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

- egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.—
- fél " " " 3.—
- negyed " " " 1.50
- nyolczad " " " —.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzeket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb legkésőbb azonban

f. é. május 18. és 19-ig mely napokon a huzás van, hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest, V. Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Rendeléslevél levárandó

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....frt { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm. } A nem te'sz 6 törleendő.

Pontos cím.

Globus-tisztító-kivonat

többszörösen kitüntetve,

**a jelenkor
elismert legjobb
fém-
tisztító-szere**
és sokkal jobb,
mint a tisztító-kenőcs!
Minden kísérletet
okvetlenül állandóhasz-
nálat vált föl.

Valódi ezzel a védjeggyel:
Vörös csik globussal.

Dobozok 5, 8 és 15 kr-ával mindenütt kaphatók.

Fritz Schulz jun., Leipzig
a tisztító kivonat feltalálója. 62.

„THURZÓFÜRED“

Klimatikus gyógyhely. — Hidegvízgyógyintézet.

Üdülő és nyaralóhely.

Szepesmegye déli részén.

Kitünő éghajlati viszonyok; 55) méternyire a ten-
ger fölött. Pompás és nagy kiterjedésű és fenyves-
erdő. Kitünő forrásvíz.

Vasuti állomás, posta és távirada: **Gölniesbánya.**
20 percnyire a fürdőtől.

Kassa-oderbergi vasut: gölniczi szárnyvonal.

Évad május 15. — szeptember 30.
Állandó fürdőorvos; fővárosi vendéglős.

Prospektust óhajtatásra küld az Igazgatóság, czime:
Budapest, Kossuth Lajos-utca 9, II.
vagy **Gölniesbánya**

Legfinomabb karlsbadi

ostya és lepényke

minőség tekintetében felülmulhatatlan, gyárt
és küld

Alois Fank, Troppau.

Vezérügynök Magyarország részére: **Dillmont**
Frigyes Budapest, Kertész-utca 55.

15.500 forintot

nyerhet évente legjobb esetben az, a ki
nálunk

14 osztálysorsjeggyel

való játszásban résztvesz, melyeknek já-
szása törvényesen meg van engedve.

Hozzájárulás évente 72 frt, havonta
6 frt. Legalább is a betét 40%-át kell visz-
szanyerni.

Az ár a valódi tőzsde árfolyam sze-
rint van felszámítva.

Ajánlunk egyszersmind **részjegyeket**
egy huzásokra, és egy

Finnlandi 10 thl osztálysorsjegy,

huzás május 1-én, főnyeremény 30,000
mk. — a legalacsonyabb nyeremény 39
mk., frt 36.—, 1/2 részjegy frt 18.—, 1/4
részjegy frt 9.— stb. levonásával.

Prospectus kívánatról ingyen és bér-
mentve.

Nationale Renten & Creditbank,
AMSTERDAM.

Képviselők kerestéknek.
Postadij ide 10 kr.

Mindenféle
festék és ecetek

Petroleum
házhoz szállítva

Első rendű
padlólack

Telefon.

Térei József

kizárólagos

**festék-, lack-, olaj- és
petroleum-üzlete.**

Hatvan-utca 13. sz.

Telefon.

Angol
kocsilack

Parquett
fénymaz

Gyertya kemé-
nyítő, szappan

Kocsikenőcs, gép-
olaj, carbolineum

Rézgálicz,
raffia-háncs

A magy. kir. szab. Osztálysorsjáték

100.000 sorsjegyre

50.000 hat osztályba beosztott nyeremény esik,

minden második sorsjegy tehát okvetlenül nyer s így a legkedvezőbb
esélyeket nagy nyeremény elérhetésére egyedül az osztálysorsjáték nyújt.

Az I. osztály huzása már

f. hó 18—19-én

tartatik meg s ajánlok ehhez sorsjegyeket az összeg előleges beküldése
vagy utánvét mellett a következő hivatalos árakon:

1/8	frt 0.75.	1/2	frt 3.
1/4	frt 1.50.	3/4	frt 6.

Renz Ede

a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusítója
BUDAPEST, VI. Andrassy-ut 42.

Serravalló-China bora

vassal,

orvosi tekintélyek, mint. udv. tanácsos. Dr. Braun udv. tanár
Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr.
Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neusser ta-
nár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által sokszor fel-
használva és legjobban ajánlva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.
IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.,
Általános kiállítás Turin 1898.,

Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894.
Berlin 1895., Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 900 orvosi elismerés.

Ezen kitünő, új életet gerjesztő szer, **kitünő íze** miatt különösen
gyermek és asszonyok által kellemesen használtatik. 1/2 literes
üvegekben á frt 1.20, 1 literes üvegekben á frt 2.20. Kapható
minden gyógyszerárban.

Serravalló gyógyszerár Triesztben,
gyógyárak nagybani szétküldése.

Alapított 1848.

A tisztelt hölgyközönség szíves figyelmébe!

Tisztelettel értesitem Nagyságodat, hogy 45 év óta fenálló üzletemet a mai napon Wallerstein Fülöp Fiaczégnek eladtam.

Egyszersmind bátorkodom becses tudomására hozni, hogy — **ugyanazon szabásznő vezetése alatt, ki nálam ezideig is működött, — RUHAKÉSZÍTÉSI MŰHELYEMET** továbbra is fenntartom.

E célból a főpiacon (Schäffer Nándor-féle házban) egészen a főváros mintájára berendezett

női divattermet

nyitottam, hol kizárólag **női ruhák készítésével** foglalkozom.

Nagyobb munkaerő alkalmazása útján, ezentúl a mélyen tisztelt hölgyközönség igényeit nemcsak — eddig is általánosan elősmert — gondos és izlésteljes munkával, hanem a leggyorsabb és legpontosabb kivitellel is törekszem kielégíteni.

Legujabb divatu ruhaszövegetek, selymeket és legdivatosabb ruhadiszeket szabászati műtermemben folyton készletben tartok.

Miután eddigi becses pártfogásáért hálás köszönetet mondok, nagyon kérem Nagyságodat, hogy ezen új vállalatomat is támogathatja kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel

Rott L.

Főpiacz, 38. sz. Schäffer-ház, első emelet,
a főposta mellett.

Krémer Jakab

kárpitos és diszító

Simonffy-utca 27. sz.

Ajánlkozik mindenféle

kárpitos és diszító

munkák gyors, jutányos és pontos elkészítésére.

Elvállal csipke függönyöket tisztításra, madráczok, függönyök, redőnyök valamint minden e szakmába vágó munkálatok **igen mérsékelt árak mellett** elkészítésére.

Régi jó hírnevem elég biztosítékot nyújt a n. é. közönségnek, hogy általam a legtisztességesebben lesz kiszolgáltatva.

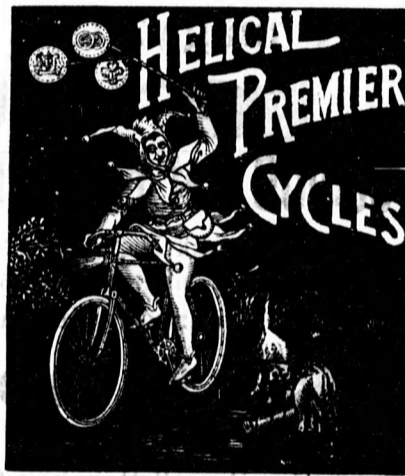
Költségvetésekkel díjtalanul szívesen szolgálok és megbízásokat a leggyorsabban teljesítek.

Becsés pártfogást kér tisztelettel

Krémer Jakab

kárpitos és diszító

Simonffy-utca 27. sz.

The Premier Cycle Co. Ltd.

Coventry (Anglia)

Eger (Csehország)

Nürnberg-Doos.

A Continens

legnagyobb

kerékpárgyára

Képvisező Debreczenben: **Bauer és Társa.**

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum* Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták küszvényéni, oszónai, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török László gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Alapítva
1880. évben.

Hrabéczy Antal

Alapítva
1880. évben.

Gőzerőre berendezett műfestészete és vegyi tisztító intézete

DEBRECZEN, Széchényi-utca 42.

Festetnek: Selyem, gyapju, pamut-kelmék, mindenféle kendők és szalagok, butorkelmék, abroszok, függönyök és szőnyegek, női jaquetek, uri- és női-öltözetek egészben vagy szétbontva stb.

Tisztítatnak: Uri- és női öltözetek, disz- és egyenruhák, a legkényesebb színű selyemruhák és női kézimunkák, szőnyegek, függönyök, napernyők stb.

A férfi ruhák szakszerűen kijavítatnak és vasaltatnak.

Tiszti pokróczok festése és tisztítása.

Postai küldemények különös gonddal intéztetnek el.